

The Assets (मालमत्ता / संसाधने)

साधारणपणे नव्वदच्या दशकाच्या सुरुवातीला, Scooters India Limited हा केस स्टडी लिहिल्यानंतर, मी MCT कोर्सच्या वर्गात क्रिएटिव्हिटीवर एक सराव घेत होतो. त्या वेळी Scooters India दोन-चाकी वाहनांवर लक्ष केंद्रीत करत होती. कल्पना निर्माण करण्यासाठी, मी 'विक्रमा' या तीन-चाकी वाहनाचे उदाहरण घेतले—ज्याचा मी turnaround चा उपाय म्हणून सुचवले होते. त्याच प्लांट आणि मशीनरीचा वापर दोन्ही वाहनांचे उत्पादन करण्यासाठी करता येत होता. प्रश्न विचारला गेला: “विक्रम म्हणजे काय?” तो एक ऑटो-रिक्षा होता, ज्यामध्ये सहजपणे 8 लोक बसू शकत आणि ज्याचे इंधन कार्यक्षमता प्रति लिटर डिझेलला 32 किलोमीटर होती—त्यामुळे तो सर्वात किफायतशीर प्रवासी वाहन ठरतो.

थोडे सुचवल्यानंतर, विद्यार्थ्यांना त्याचे एअर-कंडिशनड प्रवासी वाहनात रूपांतर करण्याची कल्पना सुचली (त्या काळात खर्चांमुळे AC वाहने फारशी वापरात नव्हती). आणखी prompting केल्यावर शहरातून गावाकडे किंवा उलट, मालवाहतूक करण्यासाठी एक कमी-खर्चाच्या 'कार्गो कॅरिअर'ची कल्पनाही समोर आली (फक्त अटॅचमेंट बदलून). अटॅचमेंट बदलल्यावर तेच वाहन दुध, भाजीपाला/धान्य गावातून शहरात आणि किराणा सामान शहरातून गावात नेऊ शकत होते. चाकांबद्दल प्रश्न विचारल्यावर 'स्टॅटिक' वाहनाची कल्पना पुढे आली—जे गावातील मनोरंजनासाठी, मोबाइल लायब्ररी, मोबाइल टॉयलेट, सिंचनासाठी पाण्याची पंपिंग मशीन, थ्रेशर वगैरे म्हणून वापरता येईल. सर्वजण आश्चर्यचकित झाले—की परदेशातून आलेल्या एका उत्कृष्ट डिझाइनमध्ये थोडी कल्पकता वापरली असती, तर किती प्रचंड व्यवसाय उभा राहू शकला असता. Dr. Sahay यांनी Scooters India Ltd. च्या turnaround साठी तीन-चाकी वाहनावर लक्ष केंद्रित केले.

तांत्रिक साधनसंपत्ती उपलब्ध असणे, हेच “asset” नसते. ती संसाधने वापरण्याची **व्यवस्थापकीय क्षमता**—ही त्यांना खऱ्या अर्थाने asset बनवते. कदाचित, 'asset' या शब्दाबद्दल आपले व्यवस्थापकीय आकलन बदलण्याची गरज आहे. एखादे साधन ज्या किंमतीत विकत घेतले गेले—हा 'अकाउंटिंग' अर्थाने asset चा अर्थ असतो. परंतु व्यवस्थापकीय अर्थाने asset म्हणजे त्या साधनाचा वापर करून काही उपयुक्त/इष्ट सार्वजनिक वस्तू किंवा सेवा निर्माण करण्याची क्षमता. संसाधनं फक्त ताब्यात असली किंवा विकत घेतली म्हणून ते asset होत नाहीत. ती वापरली नाहीत तर ती मोठी liability ठरू शकतात. चुकीच्या पद्धतीने वापरली तर ती आपत्तीक ठरू शकतात.

यामुळे भारतासमोर एक मोठे आव्हान आहे—देवाने दिलेल्या 'मैदू' या संसाधनाला (वाढती लोकसंख्या) asset मध्ये रूपांतरित करण्याचे. केवळ शरीराची शारीरिक क्षमता (मजुरी) वापरणे आणि लोकसंख्येला फक्त संख्येने मोजणे (जसे गाढवे किंवा गाई मोजतात तसे) हा दृष्टिकोन बदलण्याची गरज आहे. सरकारने केवळ रोजगार देण्याच्या विचारातून (जो अनेक वर्षे केला गेला) बाहेर पडून, तरुणांना 'Asset' म्हणून पाहायला सुरुवात करणे आवश्यक आहे.

ASSETS	
	
Indian Economic Policy Maker's View of an Indian (Factor of production)	God's Gift to All Human Beings